

A BIZOTTSÁG (EU) 2021/771 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2021. január 21.)

az (EU) 2018/848 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az ökológiai termelés hatósági ellenőrzése keretében a bizonylatokon alapuló nyilvántartásokon elvégzett ellenőrzésekre és a gazdálkodói csoportok hatósági ellenőrzésére vonatkozó egyedi kritériumok és feltételek megállapítása révén történő kiegészítéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek jelöléséről, valamint a 834/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/848 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 38. cikke (8) bekezdése a) pontjának i. és ii. alpontjára,

mivel:

- (1) Az ökológiai termelés integritásának biztosítása érdekében egyedi kritériumokat és feltételeket kell megállapítani az előállítás, az elkészítés és a forgalmazás valamennyi szakaszában a nyomonkövethetőség garantálása, valamint az (EU) 2018/848 rendeletnek való megfelelés biztosítása érdekében végzett hatósági ellenőrzések elvégzésére vonatkozóan, különös tekintettel az ökológiai gazdasági szereplőknél vagy gazdálkodói csoportoknál tartott, az említett rendelet 38. cikkének (3) bekezdése szerinti helyszíni fizikai vizsgálatokra. A hatékonyság érdekében a helyszíni fizikai vizsgálatnak magában kell foglalnia legalább egy nyomonkövethetőségi ellenőrzést és egy anyagmérleg-ellenőrzést, a bizonylatokon alapuló nyilvántartás ellenőrzése révén. A nyomonkövethetőségi ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy a gazdasági szereplő vagy gazdálkodói csoport által átvett vagy feladott termékek ökológiai vagy átállási termékek-e. Az anyagmérleg-ellenőrzés célja az, hogy meghatározza a gazdasági szereplő vagy gazdálkodói csoport által végzett folyamat belépő és kilépő anyagmennyiségei közötti egyensúlyt és különösen az ökológiai és az átállási termékek volumenének hitelességét. Meg kell határozni azokat az elemeket, amelyekre a nyomonkövethetőségi ellenőrzésnek és az anyagmérleg-ellenőrzésnek ki kell terjednie.
- (2) A hatósági ellenőrzések alkalmazásában a gazdálkodói csoportnak az (EU) 2018/848 rendelet 36. cikkének (1) bekezdésében meghatározott fogalma olyan gazdasági szereplők csoportosulását takarja, akik mezőgazdasági termelők, illetve algákat vagy víziállatokat termelő gazdasági szereplők, és akik vagy amelyek emellett élelmiszer vagy takarmány feldolgozásában, elkészítésében vagy forgalomba hozatalában is részt vehetnek. Minden gazdálkodói csoportnak létre kell hoznia egy dokumentált ellenőrzési tevékenységekből álló belső ellenőrzési rendszert. Az illetékes hatóságnak, illetve adott esetben az ellenőrző hatóságnak vagy az ellenőrző szervezetnek megfelelő képesítéssel kell rendelkeznie a belső ellenőrzési rendszer értékeléséhez és a gazdálkodói csoport tagjainak kockázatalapú mintáján végzett ismételt vizsgálatok elvégzéséhez annak érdekében, hogy következtetést tudjon levonni a csoport általános megfelelőségéről. Ezért követelményeket kell megállapítani az illetékes hatóság, illetve adott esetben az ellenőrző hatóság vagy az ellenőrző szervezet hatáskörére vonatkozóan az adott csoportot alkotó gazdasági szereplők sajátos összetételének és a belső ellenőrzési rendszernek az értékelése terén, valamint a belső ellenőrzési rendszer értékelésének harmonizált keretére és az ismételt vizsgálatokhoz kiválasztott tagok mintájának kiválasztása tekintetében.
- (3) Az egyértelműség és a jogbiztonság érdekében ezt a rendeletet az (EU) 2018/848 rendelet alkalmazásának kezdőnapjától kell alkalmazni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

*1. cikk***A bizonylatokon alapuló nyilvántartás ellenőrzése**

- (1) Az (EU) 2018/848 rendelet 38. cikkének (3) bekezdése szerinti helyszíni fizikai vizsgálatnak magában kell foglalnia a gazdasági szereplő vagy gazdálkodói csoport nyomonkövethetőségi ellenőrzését és anyagmérleg-ellenőrzését, amelyet a bizonylatokon alapuló nyilvántartás ellenőrzése révén kell elvégezni.

⁽¹⁾ HL L 150., 2018.6.14., 1. o.

(2) Az illetékes hatóság, illetve adott esetben az ellenőrző hatóság vagy az ellenőrző szervezet az (EU) 2018/848 rendelet 38. cikkének (6) bekezdésében említett írásbeli feljegyzésben dokumentált sablonnak megfelelően végzi el a nyomonkövethetőségi ellenőrzést és az anyagmérleg-ellenőrzést.

(3) A nyomonkövethetőség és az anyagmérleg ellenőrzése céljából a termékeket, a termékcsoportokat és az ellenőrzött időszakot kockázati alapon kell kiválasztani.

(4) A nyomonkövethetőségi ellenőrzésnek ki kell terjednie legalább a következő elemekre, amelyeket megfelelő dokumentumok igazolnak, beleértve a készlet- és pénzügyi nyilvántartásokat is:

- a) a szállító neve és címe, és amennyiben a szállítótól eltér, a termékek tulajdonosának, eladójának vagy exportőrének neve és címe;
- b) a címzett neve és címe, és amennyiben a címzettől eltér, a termékek vevőjének vagy importőrének neve és címe;
- c) a szállító tanúsítványa az (EU) 2018/848 rendelet 35. cikkének (6) bekezdésével összhangban;
- d) az (EU) 2018/848 rendelet III. melléklete 2.1. pontjának első bekezdésében említett információk;
- e) a megfelelő tételazonosítás.

(5) Adott esetben az anyagmérleg-ellenőrzésnek ki kell terjednie legalább a következő, megfelelő dokumentumokkal – többek között készlet- és pénzügyi nyilvántartásokkal – igazolt elemekre:

- a) a termelőegységhez szállított termékek és adott esetben a vásárolt alapanyagok jellege és mennyisége, az ilyen alapanyagok felhasználása, valamint adott esetben a termékek összetétele;
- b) a létesítményekben tárolt termékek jellege és mennyisége;
- c) a gazdasági szereplő vagy gazdasági szereplők csoportjának termelőegységét a címzett helységeibe vagy tárolólétesítményeibe való szállítás miatt elhagyó termékek jellege és mennyisége;
- d) azon gazdasági szereplők esetében, akik a termék(ek)e)t fizikai kezelés nélkül vásárolják meg és értékesítik, a megvásárolt és eladott termékek jellege és mennyisége, valamint a szállító, és amennyiben a szállítótól eltér, az eladó vagy az exportőr, továbbá a vevő, és amennyiben a vevőtől eltér, a címzett;
- e) az előző évben előállított, begyűjtött vagy betakarított termékek hozama;
- f) a folyó évben előállított, begyűjtött vagy betakarított termékek hozama;
- g) a folyó évben és az előző évben kezelt állatállomány egyedszáma és/vagy tömege;
- h) az előállítás, az elkészítés és a forgalmazás bármely szakaszában a termékek bármilyen vesztesége, mennyiségének növekedése vagy csökkenése;
- i) az ökológiai vagy átállási termékek, amelyeket nem ökológiai termékként értékesítenek a piacon.

2. cikk

A gazdálkodói csoportok hatósági ellenőrzése

(1) A gazdálkodói csoport megfelelésének tanúsítására és ellenőrzésére az illetékes hatóság, illetve adott esetben az ellenőrző hatóság vagy az ellenőrző szervezet a a belső ellenőrzési rendszerek értékeléséhez megfelelő kompetenciával rendelkező ellenőröket jelöl ki.

(2) A gazdálkodói csoport belső ellenőrzési rendszere kialakításának, működésének és fenntartásának értékelése céljából az illetékes hatóság, illetve adott esetben az ellenőrző hatóság vagy az ellenőrző szervezet megállapítja legalább a következők teljesülését:

- a) a belső ellenőrzési rendszer dokumentált eljárásai megfelelnek az (EU) 2018/848 rendeletben megállapított követelményeknek;
- b) a gazdálkodói csoport tagjainak listáját és az egyes tagokra vonatkozóan előírt információkat folyamatosan aktualizálják és összhangba hozzák a tanúsítvány tartalmával;
- c) a gazdálkodói csoport valamennyi tagja a gazdálkodói csoportban való részvételének teljes időtartama alatt megfelel az (EU) 2018/848 rendelet 36. cikke (1) bekezdésének a), b) és e) pontjában meghatározott kritériumoknak;

- d) a belső ellenőrzési rendszer ellenőreinek száma, képzése és kompetenciája arányos és megfelelő, és a belső ellenőrzési rendszer ellenőrei esetében nem áll fenn összeférhetetlenség;
- e) a gazdálkodói csoport valamennyi tagjának és tevékenységeinek, termelőegységeinek vagy létesítményeinek – többek között a beszerzési és gyűjtőközpontok – belső ellenőrzését legalább évente elvégezték és dokumentálták;
- f) az új tagokat vagy új termelési egységeket, valamint a meglévő tagok új tevékenységeit, beleértve az új beszerzési és gyűjtőközpontokat, csak azt követően fogadták el, hogy azokat a belső ellenőrzési rendszer irányítója a belső ellenőrzési jelentés alapján, a belső ellenőrzési rendszer dokumentált eljárásainak megfelelően jóváhagyta;
- g) a belső ellenőrzési rendszer irányítója meg nem felelés esetén a belső ellenőrzési rendszer dokumentált eljárásainak megfelelően megteszi a megfelelő intézkedéseket, beleértve a meg nem felelések utókövetését is;
- h) a belső ellenőrzési rendszer irányítója által az illetékes hatóságnak, illetve adott esetben az ellenőrző hatóságnak vagy az ellenőrző szervezetnek küldött értesítések megfelelőek és kielégítőek;
- i) a gazdálkodói csoport valamennyi termékének és tagjának belső nyomon követhetőségét a mennyiségek becslése és a gazdálkodói csoport minden egyes tagjának terméshozamát érintő keresztellenőrzés biztosítja;
- j) a gazdálkodói csoport tagjai megfelelő képzésben részesülnek a belső ellenőrzési rendszer eljárásairól és az (EU) 2018/848 rendelet követelményeiről.

(3) Az illetékes hatóság, illetve adott esetben az ellenőrző hatóság vagy az ellenőrző szervezet kockázatértékelést alkalmaz a gazdálkodói csoport tagjai közül az ismételt vizsgálatok céljából kiválasztott minta meghatározásához, összhangban az (EU) 2018/848 rendelet 38. cikke (4) bekezdésének d) pontjával. Ennek során figyelembe veszi legalább a termelés mennyiségét és értékét, valamint az (EU) 2018/848 rendelet rendelkezéseinek való meg nem felelés valószínűségének értékelését. Az ismételt vizsgálatokat fizikailag a helyszínen, a kiválasztott tagok jelenlétében kell elvégezni.

(4) Az illetékes hatóság, illetve adott esetben az ellenőrző hatóság vagy az ellenőrző szervezet észszerű, a gazdálkodói csoport típusával, szerkezetével, méretével, termékeivel, tevékenységeivel és ökológiai termelésének teljesítményével arányos időt biztosít a gazdálkodói csoport ellenőrzésére.

(5) Az illetékes hatóság vagy adott esetben az ellenőrző hatóság vagy az ellenőrző szervezet közvetlen megfigyelésen alapuló ellenőrzéseket végez a belső ellenőrzési rendszer ellenőrei kompetenciájának és ismereteinek ellenőrzése érdekében.

(6) Az illetékes hatóság, illetve adott esetben az ellenőrző hatóság vagy az ellenőrző szervezet a belső ellenőrzési rendszer ellenőrei által fel nem tárt meg nem felelések száma, valamint a meg nem felelés okára és jellegére vonatkozó vizsgálat eredménye alapján értékeli, hogy fennáll-e a belső ellenőrzési rendszer hibás működése.

3. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2022. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2021. január 21-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN